

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 27.4.2016
JOIN(2016) 21 final

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

En integreret EU-politik om Arktis

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

En integreret EU-politik om Arktis

INDLEDNING

Sikkerhed, stabilitet, bæredygtighed og velstand i Arktis er ikke kun vigtigt for selve regionen, men også for Den Europæiske Union (EU) og for hele verden. EU har en strategisk interesse i at spille en central rolle i den arktiske region.

Otte stater har områder i Arktis: Canada, Kongeriget Danmark¹, Finland, Island, Norge, Rusland, Sveriges og Det Forenede Kongerige. Tre EU-medlemsstater er dermed også arktiske stater, mens Island og Norge er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde². I Arktis bor der en række oprindelige folk³. Den arktiske region omfatter også Det Arktiske Ocean og dets tilgrænsende have. Selv om de arktiske stater bærer det primære ansvar for at håndtere spørgsmål inden for deres områder, kan mange af de spørgsmål vedrørende Arktis, der omhandles i denne fælles meddelelse, bedre håndteres gennem regionalt eller multilateralt samarbejde. Derfor er EU's engagement vigtigt.

Med tidligere initiativer⁴ som grundlag slås der i denne fælles meddelelse til lyd for en EU-politik med fokus på at fremme **internationalt samarbejde** i kampen mod **klimaændringer** i Arktis' skrøbelige miljø og på at fremme og bidrage til **bæredygtig udvikling**, især i den europæiske del af Arktis.

I de seneste år har Arktis fået en meget mere fremtrædende rolle hvad angår **klimaændringer**⁵. Opvarmningen af Arktis foregår næsten dobbelt så hurtigt som den gennemsnitlige globale opvarmning. Hvor der før i tiden næsten udelukkende var fokus på klimaændringers påvirkning af Arktis, har der i den seneste tid været stigende opmærksomhed om gensidigt forstærkende effekter, der gør, at Arktis bidrager til klimaændringer. En del af EU's bredere indsats i kampen mod klimaændringer⁶ vil være at undersøge disse dynamikker

¹ Kongeriget Danmark består af Danmark, Grønland og Færøerne.

² Island og Norge er også associerede lande i EU's Horisont 2020-rammeprogram for forskning og innovation.

³ Samerne og inuitterne er de eneste nationalt anerkendte oprindelige folk, der delvist bor inden for EU's medlemsstaters grænser. Grønland har tætte forbindelser til EU i kraft af sin status som et af de oversøiske lande og territorier, der er knyttet til EU.

⁴ Navnlige (COM/2008/0763 final), (JOIN(2012) 19 final), (SWD(2012) 182 final) og (SWD(2012) 183 final).

⁵ I Kommissionens meddelelse "En EU-strategi for tilpasning til klimaændringer" (COM(2013) 216 final)

henvises der specifikt til Arktis' særlige sårbarhed over for påvirkninger som følge af klimaændringer.

⁶ I overensstemmelse med EU's klima- og energiramme for 2030, der blev vedtaget af stats- og regeringslederne på Det Europæiske Råds møde den 23. og 24. oktober 2014 (EUCO 169/14).

og bidrage til udviklingen af specifikke strategier til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer i Arktis.

Der er behov for tilpasningsstrategier til at hjælpe befolkningen i Arktis med at håndtere de alvorlige udfordringer, som de står over for på grund af klimaændringer. EU's politik for Arktis vil være et vigtigt element i at gennemføre den globale aftale, der blev indgået på den 21. partskonference under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer i december 2015, hvori der fastsættes en global handlingsplan for begrænsning af den globale opvarmning til et godt stykke under 2 °C. Parisaftalen udgør for EU en ambitiøs, afbalanceret, retfærdig og juridisk bindende aftale, som markerer et afgørende vendepunkt hen imod en omfattende og fælles global indsats mod klimaændringer. Når den er gennemført, vil Parisaftalen fremskynde omstillingen til en klimarobust, klimaneutral global økonomi.

Da Arktis spiller en vigtig rolle i at regulere Jordens klima og fungerer som forureningsdræn over store afstande, har EU pligt til at beskytte **det arktiske miljø** og øge økosystemets modstandsdygtighed.

EU bør også fremme **bæredygtig udvikling** i Arktis under hensyntagen til både indbyggernes traditionelle levevis og virkningerne af den økonomiske udvikling på Arktis' sårbare miljø. EU bør bidrage til at styrke Arktis' økonomiske, sociale og miljømæssige modstandsdygtighed.

En række af EU's aktiviteter og afgørelser påvirker den økonomiske udvikling i den arktiske region⁷. F.eks. er EU storaftager af produkter fra de arktiske stater, herunder fisk og energi⁸. Investeringer fra europæiske virksomheder kan bidrage til at styrke den bæredygtige udvikling i regionen, muligvis med hjælp fra de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) og initiativerne under investeringsplanen for Europa. Ifølge en nylig rapport beløber de anslåede investeringsmuligheder i Barentsregionen alene sig til 140 mia. EUR⁹. Regionale "intelligente specialiseringsstrategier" kan sammen med EU-midler bidrage til at udvikle lokale modeller for bæredygtig vækst og jobskabelse i den europæiske del af Arktis med potentielle fordele for hele EU. Det forestående finske formandskab for Arktisk Råd (2017-2019) giver mulighed for at inkludere europæiske ideer og initiativer i Arktisk Råds arbejde.

I de seneste år har den arktiske region fået mere opmærksomhed i **internationale relationer** på grund af sin miljømæssige, sociale, økonomiske og strategiske betydning. EU bidrager allerede i væsentlig grad til forskning, satellitsondering og regional udvikling i Arktis samt til

⁷ Rapporten "EU Arctic Footprint and Policy Assessment", EcoLogic, Berlin, 2010 (http://arctic-footprint.eu/sites/default/files/AFPA_Final_Report.pdf).

⁸ 24 % af EU's importerede fiskeprodukter kom fra Norge i 2014, dvs. 1,5 mio. ton til en værdi af 4,8 mia. EUR (kilde: Eurostat/EUMOFA). En tredjedel af EU's olieimport og to tredjedele af EU's gasimport stammer fra Norge og Rusland (kilde: Eurostat).

⁹ A Strategic Vision for the North, Paavo Lipponen, maj 2015.

Arktisk Råd¹⁰ arbejde, hvor lande uden for Arktis såsom Kina, Indien, Japan, Republikken Korea og Singapore nu har observatørstatus.

Selv om ændringernes påvirkning af Arktis skaber muligheder for de lokale samfund, så kan den muligvis også skabe spændinger i regionen, f.eks. via konkurrence om ressourcer og øget økonomisk aktivitet. Arktis er også omfattet af internationale retlige rammer såsom De Forenede Nationers havretskonvention (UNCLOS) og De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer. Det er nu vigtigere end nogensinde før at sikre, at Arktis forbliver en fredszone med velstand og konstruktivt internationalt samarbejde.

Verdenshavene udgør vigtige ressourcer, men presset på dem øges, og der er risiko for yderligere skader, hvis den øgede aktivitet ikke forvaltes korrekt. I denne forbindelse søger EU at fremme dagsordenen om havforvaltning. Behovet for en robust ramme for sund forvaltning er særligt højt i Arktis: Der er i øjeblikket ikke nogen specifikke ordninger for forvaltning af økonomisk aktivitet for store dele af områderne på åbent hav uden for national jurisdiktion, og der er ikke tilstrækkeligt videnskabeligt kendskab til det pågældende havområde. Med udsigten til klimaændringer og øget menneskelig aktivitet i regionen venter der derfor meget arbejde forude for at beskytte de åbne havområder i Arktis.

På baggrund heraf har flere medlemsstater udarbejdet nationale politiske rammer for Arktis i de seneste år¹¹. I 2014 anmodede Rådet og Europa-Parlamentet Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om at udvikle en integreret politik om arktiske anliggender og mere sammenhængende rammer for EU-foranstaltninger og -finansieringsprogrammer. Som reaktion herpå foreslås en integreret EU-politik om Arktis på disse tre prioritetsområder:

1. Klimaændringer og beskyttelse af det arktiske miljø
2. Bæredygtig udvikling i og omkring Arktis
3. Internationalt samarbejde om arktiske spørgsmål.

EU bør sætte særligt fokus på forskning, videnskab og innovation, som vil spille en afgørende rolle inden for alle tre prioritetsområder. Foranstaltninger inden for prioritetsområderne bør bidrage til gennemførelsen af 2030-dagsordenen og være i overensstemmelse med de 17 mål for bæredygtig udvikling, som blev vedtaget af De Forenede Nationer i september 2015.

1. KLIMAÆNDRINGER OG BESKYTTELSE AF DET ARKTISKE MILJØ

¹⁰ Tre EU-medlemsstater (Finland, Kongeriget Danmark og Sverige) er ordinære medlemmer af Arktisk Råd. Syv EU-medlemsstater (Frankrig, Tyskland, Italien, Nederlandene, Polen, Spanien og Det Forenede Kongerige) er observatører i Arktisk Råd.

¹¹ Kongeriget Danmark, Finland, Tyskland, Italien, Polen, Sverige og Det Forenede Kongerige. Nederlandene, Frankrig og Spanien fremsætter polarpolitiske oplæg eller politiske oplæg om Arktis i 2016. Canada, Island, Indien, Japan, Norge, Den Russiske Føderation og USA er blandt de lande uden for EU, som har fremsat en strategi eller et politisk oplæg om Arktis.

Problemstillingen

Klimaændringer udgør en betydelig risiko. Deres virkninger kan måles i Arktis, hvor havisens udbredelse om sommeren er over 40 % mindre end i 1979¹². De skrøbelige økosystemer i Arktis er truet, og livsgrundlaget for de oprindelige folk påvirkes direkte af klimaændringer. Her i en af verdens koldeste områder fører den tøndende permafrost til, at jorden synker sammen, hvilket ødelægger levesteder og skader infrastrukturen. De potentielle tab anslås til at være flere hundrede mia. EUR¹³. De stigende temperaturer spiller en rolle i forandringen af nedbørsmønstrene på den nordlige halvkugle og bidrager til, at det grønlandske isdække smelter, således at havene stiger.

Håndteringen af denne udvikling kræver et tættere og mere integreret samarbejde om klimatilpasning i Arktis såvel som en reduktion i udledningen af drivhusgasser.

Ifølge Det Mellemsstatslige Panel om Klimaændringers femte vurderingsrapport er permafrostens temperatur steget i de fleste regioner siden starten af 1980'erne¹⁴. Drivhusgasser frigøres fra den tøndende permafrost og ophober sig i stigende grad i atmosfæren. Den tøndende permafrost kan potentielt frigive mængder af kuldioxid og metan, der svarer til flere gange mængden af de nuværende årlige drivhusgasemissioner fra menneskeskabte kilder, f.eks. anvendelse af fossile brændstoffer. Det kan forandre Arktis såvel som det globale klima.

I Arktis findes der flere følsomme økosystemer, som er levesteder for mange endemiske arter. I de arktiske og subarktiske regioner findes over halvdelen af verdens vådområder, som er af afgørende betydning for rensning af vand, sikring mod oversvømmelser og kystlinjers stabilitet. De marine økosystemer i Arktis er af afgørende betydning for fiskeriet på baggrund af fisks placering i bunden af flere vigtige fødekæder. Disse økosystemer påvirkes ikke blot af klimaændringer, men også af forurening og invasive fremmede arter. Bevarelsen af biodiversiteten og levedygtigheden af Arktis' økosystemer vil fortsat være en global udfordring.

Den politiske reaktion

1.1 Forskning

Det har afgørende betydning for vores reaktion at opnå større viden om de udviklinger, som regionen står over for, og derfor bidrager EU i høj grad til **arktisk forskning**. I løbet af de seneste årtier er der blevet iværksat observations- og overvågningsprogrammer samt en række

¹² For eksempel: <http://climate.nasa.gov/vital-signs/arctic-sea-ice/>

¹³ For eksempel via tyndere og mindre udbredt havis, mindre forudsigeligt vejr, voldsomme storme, stigende have, ændringer i årstidsmønstret for optøning og tilfrysning af floder og søer, ændringer i typer af og tidspunkter for sne, øget kratvækst, tøning af permafrosten og storm-relateret erosion, som til gengæld forårsager alvorligt jordtab i visse regioner og medfører, at hele samfund skal flyttes væk fra visse kystområder.

¹⁴ Ved udgangen af det 21. århundrede kan arealet af permafrost tæt på jordoverfladen være faldet med 37-81 %.

forskningsprojekter, men der mangler stadig indsigt i de arktiske systemer, deres funktioner og eventuelle reaktioner på forskellige drivkræfter.

EU forventes at opretholde det nuværende finansieringsniveau for arktisk forskning (ca. 200 mio. EUR i de sidste ti år) under Horisont 2020-programmet (2014-2020). EU har allerede afsat **40 mio. EUR under arbejdsprogrammet for 2016-2017** til forskning vedrørende Arktis. Programmets fokus ligger på et integreret observationssystem, som skal undersøge de virkninger, som ændringer i Arktis har på den nordlige halvkugles vejr og klima, samt klimaændringernes virkning på den arktiske permafrost og deres socioøkonomiske konsekvenser. Derudover bidrager de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) med midler til forsknings- og innovationsaktiviteter inden for områderne klimaændringer og miljø i Arktis.

Initiativet EU-PolarNet vil udgøre et centralt element i EU's forskningsindsats i Arktis. EU-PolarNet understøtter et EU-dækkende konsortium af polarforskningsekspertise og -infrastruktur, der bedre skal samle den videnskabelige og operationelle kapacitet, som Europa har i polarområderne. Under EU-PolarNet skal 22 europæiske forskningsinstitutioner udvikle og levere et integreret europæisk polarforskningsprogram. Projektet omfatter også samarbejde med forskningsorganisationer fra Canada, Rusland og USA.

EU's forskning i klimaændringer i Arktis vil også blive understøttet af **EU's rumprogrammer**. Copernicus-programmets operationelle infrastruktur og tjenester skal bidrage med input til arktiske forskningsaktiviteter, bl.a. overvågning af vejrforhold, overvågning af klimavariabler og istykkelse samt forbedret havmodellering. Ydermere vil Europa-Kommissionen støtte gennemførelsen af "Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System" – en multidisciplinær og multinational forskningsinfrastruktur, der geografisk er fordelt ud over Svalbard og skal bidrage til fremtidig overvågning af hele Arktis.

EU bør fortsat fremme og lette effektivt internationalt videnskabeligt samarbejde ved at støtte **tværnational adgang til forskningsinfrastruktur og åbne dataressourcer** og derved styrke politiske og økonomiske forbindelser og opretholde et godt forhold til de vigtigste lande i regionen. Derudover bør EU fortsat støtte arbejdet i gruppen på højt plan¹⁵ om international forskningsinfrastruktur.

Til sidst bidrager EU via Horisont 2020 til panarktiske overvågningsinitiativer såsom dem, der fremmes af Arktisk Råd og SAON¹⁶ eller GEO's Cold Region Initiative¹⁷, med henblik på via forskning at forberede oprettelsen af langtidsholdbare operationelle systemer.

¹⁵ De videnskabelige rådgivere til G8+5 i Carnegie-gruppen oprettede gruppen "Group of Senior Officials on Global Research Infrastructures" for at nå frem til en fælles forståelse af spørgsmål om forvaltning, finansiering og administration af omfattende forskningsinfrastrukturer. Europa-Kommissionen er medlem af gruppen på højt plan.

¹⁶ Sustaining Arctic Observing Networks: <http://www.arcticobserving.org/>

¹⁷ <https://www.earthobservations.org/index.php>

1.2 Strategier til afbødning af og tilpasning til klimaændringer

EU's reaktion på klimaudfordringen i Arktis er en målsætning, der er i overensstemmelse med Parisaftalens mål om at **begrænse den gennemsnitlige globale opvarmning** til et godt stykke under 2 °C og at søge at begrænse temperaturstigningen til 1,5 °C. EU har allerede forpligtet sig til at reducere sine samlede drivhusgasemissioner med 40 % inden 2030 og med 80 % inden 2050 i forhold til niveauet i 1990. Målet for 2030 skal nås ved at gennemføre EU's tilsigtede nationalt bestemte bidrag i overensstemmelse med Parisaftalen. EU har også forpligtet sig til at anvende 20 % af sit budget på klimarelaterede målsætninger.

Da klimaændringer udgør en udfordring for hele polarområdet, står EU parat til at samarbejde med de arktiske stater, oprindelige folk og relevante arktiske regionale og multilaterale fora for at udveksle erfaringer, ekspertise og oplysninger om **klimaændringer, deres effekter og tilpasning og modstandsdygtighed over for dem** med henblik på at udvikle en ambitiøs dagsorden om klimatilpasning for den arktiske region.

EU bør samarbejde med de arktiske regioner om at udarbejde passende tilpasnings- og modvirkningsforanstaltninger, der tager hensyn til regionernes lokale omstændigheder og særlige karakter. Dette kan delvist gøres via **de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene)**¹⁸, som integrerer klimaindsatsen.

Ud over sine CO₂-forpligtelser for årene 2030 og 2050 bør EU **bidrage til den internationale indsats for at begrænse emissionerne af kortlivede klimaforurenende stoffer såsom sodpartikler og metan**, der yderligere fremskynder klimaændringerne i Arktis. Sodpartikler er op til 1 500 gange kraftigere end CO₂ og øger smeltehastigheden for is og sne. Drivhusgassen metan er 20 gange kraftigere end CO₂, og der forventes at være store forekomster af metan under den arktiske permafrost. EU kan begrænse emissionerne via konventionen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande (UNECE CLRTAP), den ændrede Göteborgprotokol, Kommissionens forslag om luftkvalitetspakken, koalitionen for klima og ren luft og samarbejdet med initiativer fra Arktisk Råd såsom "Task Force on Black Carbon and Methane" (projektgruppen om sodpartikler og metan).

1.3 Miljøbeskyttelse

EU's mål er at beskytte, bevare og forbedre miljøet i regionen som helhed for nutidige og fremtidige generationer. EU bør fortsætte sit engagement i de **multilaterale miljøaftaler**, der har særlig betydning for Arktis, og tilskynde til gennemførelsen af dem¹⁹. EU bør tilskynde til

¹⁸ ESI-fondene (2014-20) tildeler 25 % af deres midler til opfyldelsen af klimamålsætninger.

¹⁹ Disse omfatter konventionen om den biologiske mangfoldighed, konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter, konventionen om beskyttelse af migrerende arter af vilde dyr, aftalen om beskyttelse af afrikansk-eurasiske migrerende vandfugle, Bernkonventionen, den internationale konvention angående regulering af hvalfangst, Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte og konventionen om beskyttelse af havmiljøet i det nordøstlige Atlanterhav (Osparkonventionen).

fuld overensstemmelse med bestemmelserne i UNCLOS, der anses for folkeretlig sædvaneret, herunder forpligtelsen til at beskytte og bevare havmiljøet.

EU bør også samarbejde med sine partnere for at **fremme en stærk beskyttelse af biodiversiteten** med henblik på at standse tabet af biodiversitet og opnå målsætningerne for global biodiversitet i 2020. EU bør **fremme oprettelsen af beskyttede havområder** i Arktis, da disse områder er et vigtigt element i indsatsen for at bevare biodiversiteten. EU bør også samarbejde med de arktiske stater og andre internationale partnere om at udvikle et instrument under UNCLOS til bevaring og bæredygtig udnyttelse af havets biodiversitet i områder uden for national jurisdiktion.

Befolkningen i Arktis lider i stigende grad under et højt **forureningsniveau** og høje koncentrationer af **tungmetaller** i det arktiske fødenet²⁰. EU bør fortsætte med at støtte arbejdet på internationalt niveau for at forbyde eller udfase anvendelsen af persistente organiske miljøgifte i miljøet inden 2020²¹. Effektiv gennemførelse af Stockholmkonventionen hos alle de arktiske stater er vigtig i denne sammenhæng. EU bør tilskynde til en hurtig ratifikation af Minamatakonventionen med henblik på at forebygge og reducere kviksløvmmissioner. EU kan på baggrund af sin omfattende affaldslovgivning sine erfaringer og bedste praksis vedrørende kredsløbsøkonomi med de arktiske stater.

Tiltagene mod truslen fra **invasive fremmede arter** bør omfatte både obligatoriske foranstaltninger og frivillige foranstaltninger såsom dem, der er blevet foreslået i Den Internationale Søfartsorganisations retningslinjer for kontrol og styring af biologisk forurening på skibssider. Tiltagene kan bygge på de erfaringer, som EU og dets medlemsstater har gjort i forbindelse med at håndtere visse spredningsveje, herunder de foranstaltninger, der er vedtaget inden for rammerne af den internationale konvention for administration og kontrol af skibes ballastvand og sediment vedtaget i 2004. EU bør derfor træffe alle passende foranstaltninger for at tilskynde alle underskriverne til at ratificere konventionen.

EU bør forpligte sig til at indgå i tæt samarbejde med medlemsstaterne, Osparkonventionens aktører og andre interessenter inden for **olie- og gasaktiviteter** for at fremme vedtagelsen af de højeste standarder for miljøkontrol og forebyggelse af større uheld. EU bør være parat til at dele den bedste juridiske²² og teknologiske praksis med sine internationale partnere for at understøtte miljøsikkerheden og bevaringen af miljøet i regionen. EU bør derfor udtrykke sin tilfredshed med Arktisk Råds aftale om samarbejde om olieforurening til søs, beredskab og bekæmpelse i Arktis.

²⁰ Se f.eks. AMAP's vurdering for 2009: Human health in the Arctic, <http://www.amap.no/documents/doc/amap-assessment-2009-human-health-in-the-arctic/98>

²¹ Især persistente organiske miljøgifte, meget persistente og meget bioakkumulerende stoffer samt persistente, bioakkumulerende og giftige stoffer.

²² F.eks. offshoresikkerhedsdirektivet (2013/30/EU).

2. BÆREDYGTIG UDVIKLING I OG OMKRING ARKTIS

Problemstillingen

Den bæredygtige økonomiske udvikling står over for særlige udfordringer i den arktiske region. Sammenlignet med andre dele af Europa har den europæiske del af Arktis en sparsom befolkning, som er spredt ud over et stort område, og den kendetegnes ved en mangel på transportforbindelser såsom vejnet, jernbaner og flyforbindelser mellem øst og vest. Den arktiske region er som helhed rig på naturressourcer såsom fisk, mineraler, olie og gas²³. Manglen på landbaserede kommunikationsnet betyder, at ruminfrastruktur spiller en stadigt vigtigere rolle i forbindelse med at skabe forbindelser mellem mennesker og virksomheder og opfylde de uddannelsesmæssige, sundhedsmæssige og kulturelle behov i de arktiske samfund.

Den europæiske del af Arktis har også et betydeligt potentiale til at støtte væksten i resten af Europa. Da EU imidlertid ikke på nuværende tidspunkt har en fuldstændig trafikforbindelse mellem nord og syd, kan fordelene ved at udbygge forbindelserne til Arktis gennem transeuropæiske net undersøges. F.eks. ville en forbindelse mellem Finland og Norge give adgang til Det Arktiske Ocean.

EU kan via sine medlemsstater og tætte forbindelser til Island og Norge (der er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde) samt Grønland²⁴ spille en betydningsfuld rolle og være med til at forme den fremtidige udvikling i den europæiske del af Arktis ved at anvende finansielle instrumenter og de EU-regler, der er relevante for EØS²⁵. Der har været godt samarbejde mellem landene og regionerne i den europæiske del af Arktis, f.eks. i forbindelse med Det Euro-arktiske Barentsråd og den politiske ramme for den nordlige dimension.

EU's samhørighedspolitik støtter investeringer og kapacitetsopbygning i den europæiske del af Arktis med fokus på forskning og innovation, SMV'ers konkurrenceevne og støtte til overgangen til en lavemissionsøkonomi²⁶. EU's programmer for territorielt samarbejde såsom Interreg Nord-programmet, Botnia-Atlantica-programmet, Østersøprogrammet, programmet for Den Nordlige Periferi og Arktis samt de grænseoverskridende samarbejdsprogrammer Karelia og Kolarctic under Det Europæiske Naboskabsinstrument udgør andre vigtige kilder til projektf finansiering i regionen. EU bør arbejde for at styrke samarbejdet, synergierne og komplementariteten mellem disse programmer og andre finansieringskilder i regionen. Det

²³ I en vurdering fra US Geological Survey i 2008 anslås det, at området nord for polarcirklen indeholder ca. 13 % af verdens uopdagede teknisk udvindelige olieressourcer og 30 % af verdens uopdagede naturgasressourcer.

²⁴ Grønland er ikke medlem af Den Europæiske Union. EU har længe haft gode forbindelser med Grønland, og dette blev bekræftet ved undertegnelsen af fælleserklæringen mellem EU på den ene side og Grønlands regering og Danmarks regering på den anden side om forholdet mellem EU og Grønland i 2015.

²⁵ I overensstemmelse med artikel 102, stk. 1, i EØS-aftalen.

²⁶ Over 1 mia. EUR er for perioden 2014-2020 blevet afsat til investeringer i det nordlige Finland og Sverige under målet om investeringer i vækst og beskæftigelse. Det suppleres med national offentlig og privat samfinansiering.

har indtil videre vist sig at være vanskeligt at udvikle infrastrukturprojekter, og de nationale og regionale myndigheder har gjort det klart, at de ser et behov for mere koordineret og effektiv EU-finansiering på dette område²⁷.

Klimaet i den arktiske region er også ideelt til innovation udi teknologier og tjenester til kolde klimaer. På grund af de barske klimaforhold og det skrøbelige miljø kræves der speciel teknologi og ekspertise for at leve op til de høje miljøstandarder. Mulighederne i den "grønne økonomi" kan udvikles yderligere, f.eks. inden for bæredygtige energisystemer, som udnytter flere kilder, grøn turisme og CO₂-fattig fødevareproduktion. Europa-Kommissionen vil bidrage til overvågningen af potentielle muligheder for bæredygtig økonomisk aktivitet, bl.a. på områder inden for den "blå økonomi" såsom akvakultur, fiskeri, offshoreproduktion af vedvarende energi, kyst- og havturisme og havbioteknologi. Da der er stor variation i denne vidtstrakte region, forventes energisektoren at opleve vækst, som kan omfatte landbaseret og havbaseret vindkraft, havbaseret energi, geotermisk energi og vandkraft.

Den politiske reaktion

2.1 Støtte til bæredygtig innovation

EU bør støtte **udbredelsen af innovative teknologier** i Arktis. Disse teknologier kan anvendes inden for en lang række aktiviteter såsom udvikling af avancerede materialer, der kan fungere i de ekstreme forhold under den arktiske vinter. Disse aktiviteter kan stimulere investeringer i energieffektivitet og vedvarende energiløsninger, og sådanne teknologier kan potentielt skabe sociale og økonomiske fordele både inden for og uden for Arktis. Sideløbende med Horisont 2020 finansierer ESI-fondene forsknings- og innovationsaktiviteter i den europæiske del af Arktis.

Europa-Kommissionen vil undersøge, hvordan Horisont 2020 kan accelerere omsætningen af forskningsresultater til kommercielt anvendelige teknologier og tjenester til kolde klimaer. Disse resultater bør omfatte vurderinger af processernes og teknologiernes bæredygtighed for at sikre både social og miljømæssig beskyttelse. Dermed kan de bidrage til udviklingen af "arktiske standarder". En bæredygtigt videreførelse af udviklingen sikres også via tætte forbindelser mellem forskning, videnskab og teknologi under hensyntagen til traditionel viden.

InnovFin-programmet²⁸ under Horisont 2020, og især dets initiativ om finansiering til innovatorer fra Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe og Europa-Kommissionen, kan hjælpe forsknings- og innovationsprojekter vedrørende Arktis²⁹ til at få adgang til markedet. InnovFin består af en række integrerede og indbyrdes supplerende finansieringsredskaber og

²⁷ http://ec.europa.eu/dgs/maritimeaffairs_fisheries/consultations/arctic-eu-funding/doc/results_da.pdf .

²⁸ InnovFin består af en række finansieringsredskaber og rådgivningstjenester. Programmet dækker hele værdikæden for forskning og innovation og yder støtte til investeringer for virksomheder i alle størrelser. Yderligere oplysninger: <http://www.eib.org/products/blending/innovfin/>.

²⁹ F.eks. er vinterprøveanlægget for biler i Arctic Arc-projektet allerede finansieret under InnovFin (<http://spga.eu/>).

rådgivningstjenester, der dækker hele værdikæden for forskning og innovation og yder støtte til investeringer for virksomheder i alle størrelser.

Mange virksomheder – især små og mellemstore virksomheder – i de nordligste dele af EU drager nytte af innovative forretningsmodeller og innovative teknologier, navnlig informationsteknologi, databehandling og dertil knyttede tjenester, industrielt design, fælles forbrug og kredsløbsøkonomi. **Effektiv adgang til det indre marked** er ofte af afgørende betydning, når innovationer skal føres fra udviklingsstadiet til markedsføringsstadiet. Kommissionen vil derfor gøre en særlig indsats for at skabe bedre betingelser for arktisk innovation og arktiske forretningsmuligheder, samtidig med at den gennemfører sine strategier for et digitalt indre marked³⁰ og opgraderer det indre marked³¹. European Enterprise Network har haft stor succes med at vejlede arktiske SMV'er efter virksomhedernes anmodning. Drivkraften bag dette er den store efterspørgsel i regionen. Kommissionen vil fortsat støtte denne aktivitet.

2.2 Forum for interessenter i den europæiske del af Arktis

Høringer foretaget af Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil tyder på, at den europæiske del af Arktis lider af underinvestering. Kommissionen anerkender behovet for tæt samarbejde med de nationale, regionale og lokale myndigheder i den europæiske del af Arktis og vil oprette et interessentforum for den europæiske del af Arktis med henblik på at styrke samarbejdet og koordineringen mellem de forskellige EU-finansieringsprogrammer.

Dette midlertidige forum bør samle EU-institutionerne, medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder, så de kan være med til at udpege **de væsentligste investerings- og forskningsprioriteter** for EU-finansiering i regionen. Denne proces vil også være åben for Norge og Island under aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, samt for Grønland under fælleserklæringen mellem EU og Grønland. Denne indsats ledes af Europa-Kommissionen og skal gennemføres inden udgangen af 2017.

Som supplement til forummet vil Interregs program for Den Nordlige Periferi og Arktis stå i spidsen for en pilotaktivitet, der skal samle **et netværk af forvaltningsmyndigheder og interessenter** fra forskellige regionale udviklingsprogrammer i den europæiske del af Arktis. Dette sker med henblik på at lette udvekslingen af oplysninger, planlægge og koordinere indkaldelser af forslag og overvåge programmernes virkninger på regionen. Relevante nationale og internationale finansieringsinstrumenter vil også kunne deltage i det nye samarbejdsnetværk. Programmernes omfattende arbejde og erfaringer vil via netværket kunne anvendes i interessentforummets arbejde med at udpege forsknings- og investeringsprioriteter.

For at samle resultaterne fra forummet og netværket efter 2017 vil Kommissionen finansiere og afholde en **årlig konference for interessenter i Arktis** i den europæiske del af den

³⁰ COM (2015)192 final.

³¹ COM (2015)550 final.

arktiske region for at styrke samarbejdet og netværket mellem interessenterne, lette kapacitetsopbygningen, forbedre den internationale projektudvikling og skabe opmærksomhed om kilder til finansiering.

2.3 Investering

Investeringsplanen for Europa er operationel og kan muligvis anvendes til at støtte infrastrukturprojekter i den europæiske del af Arktis, herunder Grønland. Den Europæiske Investeringsbank (EIB) kan gennem dette instrument og sin eksisterende långivning ikke blot hjælpe med at finansiere projekter, der skal forbedre transportforbindelserne til lands, til vands og i luften, men også telekommunikation, energieffektivitetsprojekter og lavemissionsteknologi. I overensstemmelse med sine mandater kan EIB investere i grænseoverskridende projekter mellem Sverige, Finland, Kongeriget Danmark, Norge og Island med betydeligt udviklingspotentiale.

Forberedelsen af disse projekter kan også lettes ved at involvere Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning og Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter. Dette kan bidrage til at tiltrække nye kilder til finansiering ved at maksimere den private sektors deltagelse og supplere de europæiske struktur- og investeringsfonde. Der kan udvikles særlige platforme til at samle de forskellige investorer i den arktiske region. Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling har også været en vigtig investor i den arktiske region.

EU's integrerede politik om Arktis er derfor i overensstemmelse med investeringsplanen for Europa, som tilbyder en række måder, hvorpå der kan tilskyndes til investering i den arktiske region, hvilket er til fordel for borgerne og virksomhederne både inden for og uden for polarcirklen.

Med hensyn til **transportforbindelser** hører den nordlige del af Finland, Sverige og Norge til det transeuropæiske transportnet (TEN-T). Dette net letter investeringer med henblik på at optimere fordelene ved nettet. Nettetets fokus ligger på grænseoverskridende strækninger, fjernelse af flaskehalse og fremme af bæredygtige transportformer. Luleå, Kemi, Oulu, Narvik og Hammerfest er blevet udpeget som TEN-T-havne. De udgør vigtige forbindelsesled mellem sø- og landtransporten.

EU har medfinansieret anlægsarbejder og undersøgelser for både at lette skiftet i transportform og øge jernbanetransportkapaciteten mellem Narvik, den botniske korridor og det sydlige Skandinavien.

Oprettelsen af en optimal, bæredygtig kombination af de forskellige transportformer - både for lange og korte distancer samt passager- og godstrafik - bør ske i samarbejde med EU-institutionerne, medlemsstaterne, tredjelandene og industrien. For at nettet udnyttes bedst muligt, bør en koordineret finansieringsstrategi også overvejes.

2.4 Rumteknologi

I betragtning af den arktiske regions store areal og lave befolkningstæthed kan regionen få stor gavn af rumbaserede tjenester. Den arktiske region har dog behov for særlige løsninger, da den ikke er dækket af geostationære satellitter.

Copernicus-programmet yder allerede overvågningstjenester via satellitter i polare baner og bidrager dermed til centrale miljømæssige og sikkerhedsmæssige behov. Når det europæiske globale navigationssystem (Galileo) sættes i drift, vil det dække den arktiske region og levere sikker og pålidelig navigationskapacitet, der kan anvendes til lands, til vands og i luften. Telekommunikationsbehovet kan dog ikke opfyldes tilstrækkeligt med de nuværende satellitter, som hovedsageligt befinder sig i ækvatoriale kredsløb. Kommissionen vil undersøge, om en passende løsning for Arktis kan overvejes som en del af et eventuelt forslag til støtte for den næste generation af statslig satellitkommunikation i forbindelse med den kommende rumstrategi eller den europæiske forsvarshandlingsplan. EU vil også via GEO's Cold Region Initiative fremme et integreret panarktisk overvågningssystem som et vigtigt redskab til undersøgelse, prognostisering og vurdering af ændringer, der støtter regionens bæredygtige udvikling.

2.5 Sikre aktiviteter til søs

I betragtning af den stigende mængde fartøjer i Arktis, hvoraf nogle sejler under flag fra EU's medlemsstater, bør EU bidrage til at **forbedre navigationssikkerheden i Arktis** ved hjælp af innovative teknologier og udvikling af redskaber til overvågning af de rumlige og tidsmæssige udviklinger i den stigende søfartsaktivitet i Arktis. Viden om dette er af afgørende betydning for at kunne vurdere de tilknyttede risici og træffe bedre afgørelser om eventuelle modvirkningsforanstaltninger. Som en indledende reaktion indkalder Europa-Kommissionen i 2016 under Horisont 2020 forslag med henblik på at forberede et netværk for Arktis og Atlanterhavet, som skal håndtere de sikkerhedstrusler, der opstår til søs på baggrund af åbningen af Nordøstpassagen³². EU bør også støtte internationale bestræbelser på at gennemføre den internationale polarkode, som dækker skibsfartsspørgsmål vedrørende navigation i de arktiske farvande, herunder en forbedring af eftersøgnings- og redningsindsatsen. Polarkoden forventes at træde i kraft den 1. januar 2017.

Selv om Arktis dækkes af satellit-AIS (automatisk identifikationssystem), er det stadig en udfordring at dirigere og gøre aktionen sikker for eftersøgnings- og redningsenheder i nødstilfælde, hvor et skib har brug for hjælp. Dette skyldes den afsides beliggenhed, navigationsvanskeligheder på grund af isen og områdets begrænsede skibstrafik. Det europæiske forum for kystvagtfunktioner (ECGFF) bør indgå i tæt samarbejde med det nyligt oprettede **arktiske kystvagtsforum** (ACGF), som kan spille en vigtig rolle i at fremme sikre og miljømæssigt forsvarlige aktiviteter i Arktis.

³² Under SEC-21-GM-2016-2017 i Horisont 2020: Paneuropæiske netværk for personale og andre aktører på sikkerhedsområdet.

3. INTERNATIONALT SAMARBEJDE OM ARKTISKE SPØRGSMÅL

Problemstillingen

Udfordringerne i Arktis og de løsninger, der er nødvendige for at håndtere dem, kræver en samlet indsats på både det regionale og det internationale niveau. Den overordnede geopolitiske dynamik kan gøre de ændringer, der påvirker regionen, endnu mere indviklede. EU stor interesse i, at Arktis forbliver en zone med konstruktivt internationalt samarbejde, hvor komplekse spørgsmål kan løses via forhandling, og hvor fælles platforme kan oprettes som reaktion på nye risici. Især videnskaben kan anvendes som katalysator til støtte for fælles forståelse og dermed gøre det muligt at nå frem til fælles løsninger og fremme fredeligt samarbejde. EU har en global førerposition inden for videnskaben og skal være parat til at øge sit engagement i globalt videnskabeligt samarbejde i stor målestok. EU's Horisont 2020-program for forskning og innovation er åbent for hele verden og gør det muligt for regioner og lande at indgå i partnerskaber for at håndtere sociale udfordringer på globalt niveau.

EU beskæftiger sig med spørgsmål, der direkte påvirker Arktis, på internationalt niveau via FN og dets særorganisationer (De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, Den Internationale Søfartsorganisation og Organisationen for International Civil Luftfart) og underorganer (FN's miljøprogram). En række arktiske samarbejdsfora er i de seneste årtier blevet oprettet, hvoraf det vigtigste er Arktisk Råd. De arktiske stater har bestræbt sig på at fremme fred og stabilitet via samarbejde og anvendelse af retsstatsprincippet. Da den arktiske region og de forandringer, som den gennemgår i øjeblikket, er af stor betydning, er det vigtigt for EU at fortsætte samarbejdet med arktiske og ikkearktiske partnere for at fastsætte fælles holdninger om og løsninger på spørgsmål såsom klimaændringer, miljøbeskyttelse og videnskabelig forskning.

Det er også vigtigt at sikre, at der træffes hensigtsmæssige foranstaltninger med henblik på effektiv forvaltning af Det Arktiske Ocean og dermed sikre beskyttelse af miljøet, fredeligt samarbejde og bilæggelse af tvister, overholdelse af folkeretten og bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. Maritim sikkerhed spiller også en stadig vigtigere rolle. I juni 2014 vedtog Det Europæiske Råd en strategi for maritim sikkerhed på det globale maritime område³³. Strategien og den tilknyttede handlingsplan beskriver en række udfordringer på det maritime område og indeholder forslag til tiltag på EU-niveau.

Den politiske reaktion

3.1 Internationale organisationer og fora

³³ Rådet for Den Europæiske Union (11205/14)

EU bør indtage en aktiv forhandlingsposition i de relevante FN-fora og tilskynde alle lande og regioner til at påtage sig deres del af ansvaret, især med hensyn til klimaændringer og miljøbeskyttelse, men også i forbindelse med nye udfordringer såsom sikkerhed til søs og bæredygtig forvaltning af land- og havbaserede ressourcer.

EU anerkender og støtter eksisterende retlige instrumenter til forvaltning af verdens have. Især **De Forenede Nationers havretskonvention (UNCLOS)** udgør en ramme for forvaltning af Det Arktiske Ocean, herunder fredelig bilæggelse af tvister. EU vil støtte disse bestræbelser ved at indgå i strategisk dialog vedrørende sikkerhed med arktiske interessenter og tredjelande og ved at fremme fortsat regelbaseret forvaltning til søs.

EU vil fortsat **deltage aktivt i Arktisk Råd**, som er det primære forum for internationalt samarbejde i regionen, ved f.eks. at deltage i og bidrage til arbejdet i relevante arbejdsgrupper, projektgrupper og ekspertgrupper. EU ser frem til at samarbejde med det nuværende og de fremtidige formandskaber for Arktisk Råd og til den tidlige gennemførelse af EU's observatørstatus i overensstemmelse med Kiruna-erklæringen af maj 2013³⁴. EU bør også involvere Arktis Råd i spørgsmål om forvaltning af havene, bl.a. ved at deltage i Arktisk Råds "Task Force on Arctic Marine Cooperation" (Projektgruppen om Maritimt Samarbejde i Arktis).

EU vil fortsat støtte **regionalt og subregionalt samarbejde**, bl.a. via sit medlemskab i Det Euro-arktiske Barentsråd og politikken for den nordlige dimension. EU indgår også i regionalt samarbejde med FN's Økonomiske Kommission for Europa, især hvad angår FN/ECE-konventionen om grænseoverskridende luftforurening over store afstande (CLRTAP). Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd udgør også relevante partnere for EU, ikke mindst på grund af deres langvarige samarbejde med EU og deres arktiske samarbejdsprogram.

Disse samarbejdsrammer behandler mange vigtige spørgsmål på det regionale niveau og kan få en betydelig indvirkning på leveforholdene for de oprindelige folk og de lokale samfund.

3.2 Bilateralt samarbejde

EU bør samarbejde med alle sine **arktiske partnere**, herunder Canada, Rusland og USA, med henblik på at udpege flere samarbejdsområder såsom videnskab og investering. EU vil også samarbejde med alle stater, der udviser stigende interesse i Arktis, f.eks. Kina, Indien, Japan, Republikken Korea og Singapore, om spørgsmål af fælles interesse og betydning.

EU samarbejder med Grønland i henhold til partnerskabet mellem EU og Grønland³⁵. Målet med dette partnerskab er at støtte Grønland i at imødegå store udfordringer, især med hensyn til bæredygtig diversificering af landets økonomi og udbygning af dets administrative kapacitet. EU yder budgetstøtte til Grønland for at styrke landets uddannelsessektor som en

³⁴ "Arktisk Råd modtager og bekræfter EU's ansøgning om observatørstatus, men udsætter den endelige afgørelse om gennemførelse, indtil rådsmedlemmernes betænkeligheder, som Europa-Kommissionens formand har besvaret i sit brev af 8. maj, er blevet afklaret under forudsætning af, at EU kan observere Arktisk Råds arbejde, indtil Arktisk Råd træffer afgørelse om forslaget i brevet."

³⁵ Rådets afgørelse 2014/137/EU af 14. marts 2014 om forbindelserne mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side.

drivkraft for bæredygtig udvikling. EU vil indgå i yderligere politisk dialog på de rette politiske og tekniske niveauer om spørgsmål af fælles betydning såsom globale spørgsmål (energi, naturressourcer, klimaændringer og miljø) og arktiske spørgsmål.

Arktisk politik og arktiske spørgsmål vil fortsat være vigtige elementer i EU's tætte forbindelser med Island og Norge.

3.3 Dialog med de oprindelige folk i Arktis

EU vil fortsat **samarbejde med de oprindelige folk i Arktis** og de **lokale samfund** for at sikre, at deres holdninger og rettigheder respekteres og fremmes i den igangværende udvikling af EU's Arktis-politikker. Europa-Kommissionen afholder årligt et dialogmøde med repræsentanter fra de oprindelige folk i Arktis, hvor der udveksles holdninger og udpeges muligheder for yderligere samarbejde, især med hensyn til erhverv og menneskerettigheder. EU bør fortsat bestræbe sig på at styrke sammenhængen mellem EU's interne og eksterne politik over for oprindelige folk.

EU yder støtte til lokalsamfund via flere af sine finansieringsprogrammer, herunder de nationale ESI-fondsprogrammer, de territoriale samarbejdsprogrammer og programmerne under Det Europæiske Naboskabsinstrument³⁶. Programmet for Den Nordlige Periferi og Arktis sætter fokus på innovation som middel til at opretholde og udvikle robuste og konkurrencedygtige samfund, fremme iværksætteri, fremme energisikre samfund og fremme og udvikle natur- og kulturarven. Ud over programmets ni partnerlande i den europæiske del af Arktis kan partnere i Canada og Rusland også deltage.

3.4 Fiskeriforvaltning

EU bør bifalde den erklæring, som blev underskrevet af fem arktiske kyststater, om **det arktiske fiskeri**³⁷ og anerkende behovet for at fremskaffe flere oplysninger om økosystemerne i Det Arktiske Ocean, før regionen åbnes for kommercielt fiskeri. Det pågældende område ligger dog uden for national jurisdiktion, så det er derfor nødvendigt for alle interessentlandene, ikke blot kyststaterne, at samarbejde om at indføre de relevante internationale foranstaltninger. Denne ramme bør til behørig tid omfatte en ny organisation eller ordning for regional fiskeriforvaltning i kombination med en ny regional havretskonvention. Dette skal på langt sigt sikre bevaringen og den bæredygtige udnyttelse af ressourcerne i de åbne havområder i Arktis. Europa-Kommissionen mener, at en sådan ramme kun kan oprettes på en åben og inklusiv måde og bifalder den udvidelse af forhandlingerne, der har gjort det muligt for de større fiskerinationer at deltage i dem.

3.5 Videnskabeligt samarbejde

EU bør fremme og lette effektivt internationalt videnskabeligt samarbejde ved at støtte tværnational adgang til forskningsinfrastruktur og åbne dataressourcer og derved styrke

³⁶ F.eks. Interreg IV A Nord, programmet for Den Nordlige Periferi og Arktis og det grænseoverskridende samarbejdsprogram Kolarctic.

³⁷ <https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/ud/vedlegg/folkerett/declaration-on-arctic-fisheries-16-july-2015.pdf> .

politiske og økonomiske forbindelser og opretholde et godt forhold til de vigtigste lande i regionen. EU står allerede parat til at optræde som partner i globalt samarbejde og komplementerer derved EU-medlemsstaternes arbejde i Arktisk Råd. EU bør videreføre det videnskabelige samarbejde på internationalt plan under den transatlantiske (og arktiske) havforskningsalliance³⁸, som blev lanceret ved Galway-erklæringen i maj 2013 og omfatter Canada, EU og USA.

For at fylde hullerne i de tilgængelige data om havbunden i havene og oceanerne omkring Europa og om det liv, der eksisterer i de områder, har Europa-Kommissionen fremsat et mål om at udvikle et **kort i flere opløsninger over hele havbunden** og den overliggende vandsøjle inden 2020. Dette projekt skal fra 2018 omfatte Barentshavet. Mere end 100 organisationer fra bl.a. Island, Norge og Rusland arbejder sammen under det europæiske havobservations- og havdatanetværk (EMODnet) for at gøre deres havdata lettere tilgængelige, mere indbyrdes kompatible og mere anvendelige over for slutbrugerne. Dataene vil være tilgængelige via en fælles webportal.

Dette tiltag vil være en vigtig drivkraft bag den bæredygtige vækst inden for den blå økonomi. Det forventes, at produktiviteten vil stige med over 1 mia. EUR om året som følge af offentliggørelsen af de havdata, som de offentlige organer i EU besidder³⁹: Både private og offentlige organer, såvel som hydrografiske kontorer, forskningsinstitutioner og civilsamfundsorganisationer, vil dermed ikke være nødsaget til at genkortlægge de allerede kortlagte områder, for hvilke de eksisterende data hidtil ikke har været tilgængelige. Det vil koste dem mindre at behandle eksisterende data. Forskningen i sikkerhedsspørgsmål vedrørende arktiske ressourcer med dobbelt anvendelse bør styrkes. Udvekslingen af bedste praksis på dette område bør ligeledes forbedres.

4. KONKLUSIONER OG NÆSTE SKRIDT

1. Dette politikdokument bør tjene som retningslinje for EU's tiltag i de kommende år. Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik anmoder i denne forbindelse om holdninger fra Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union. EU vil løbende vurdere denne politik, efterhånden som der sker udviklinger.

³⁸ EU, Canada og USA forsøger at fremme deres samarbejde om forskningsinfrastrukturer i Arktis og havet generelt. Ud over disse to partnere fremmer Horisont 2020 en bred tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer og støtter en åben datapolitik med henblik på at forbedre af de politiske og økonomiske forbindelser og opretholde gode relationer med alle lande i regionen og dem, som har interesse i arktisk forskning. Flere oplysninger om den **transatlantiske (og arktiske) havforskningsalliance** <http://ec.europa.eu/research/iscp/index.cfm?lg=en&pg=transatlantic-alliance>.

³⁹ Commission Staff Working Document Marine Knowledge 2020: Roadmap accompanying the Document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Innovation in the Blue Economy realising the potential of our seas and oceans for jobs and growth (SWD/2014/0149 Final) (foreligger ikke på dansk).

2. Som en del af sin strategiske forpligtelse over for Arktis bør EU samarbejde med regionen på disse tre prioritetsområder:

- klimaændringer og beskyttelse af det arktiske miljø
- fremme af bæredygtig udvikling i regionen
- internationalt samarbejde om arktiske spørgsmål.

3. EU bør sikre, at de koordineringsstrukturer, der er nødvendige for at imødegå fremtidens udfordringer, er på plads på EU-niveau. Rådet kan overveje at oprette en arbejdsgruppe om arktiske spørgsmål og nordligt samarbejde, og Europa-Parlamentet kan ligeledes overveje at oprette en delegation om arktiske spørgsmål og nordligt samarbejde.